

CENTRUM FÖR HAV OCH SAMHÄLLE

Centrum för hav och samhälle

Lena Gipperth

Yttrande

Miljö- och energidepartementet

Synpunkter avseende Miljö- och energidepartementets remiss ” Rapport om översyn av förordning om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten” Dnr M2016/01874/R

Forskare vid Göteborgs universitet har granskat innehållet i Miljö- och energidepartementets remiss bestående av Havs- och Vattenmyndighetens rapport ”*Översyn av förordning om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten: Redovisning av regeringsuppdrag med Havs- och vattenmyndighetens analys av normerna och förslag till ändrad lagstiftning (Dnr M2016/01874/R)* utifrån rapportens syfte och i relation till den verksamhet som bedrivs, samt till det tvärvetenskapliga uppdrag som samordnas vid universitetets ”Centrum för Hav och Samhälle”.

Granskarna bedömer att utredarnas slutsatser ”att fisk- och musselvattenförordningen kan upphävas” och att de föreslagna åtgärderna för de specifika normerna är adekvata. Man bedömer vidare att de förändringarna innebär förenklingar av vid tillståndsgivningar och kontroll samtidigt som tillräckliga hänsyn till miljö- och livsmedelsäkerhet tas (men se behov av förtydliganden nedan).

Beredningen av ärendet har inkluderat kommentarer på en tidigare version av rapporten och medverkat har från forskare från Institutionen för Marine Vetenskaper, Institutionen för Biologi och Miljövetenskap, samt Juridiska institutionen under samordning av Göteborgs Universitets ”Centrum för Hav och Samhälle”¹.

¹ Deltagande: Mats Lindegarth, Kristina Sundell och David Langlet.

Behov av förtydliganden:

På sid 28 står att

“Havs- och vattenmyndigheten gör bedömningen att det redan av miljöbalken följer att exempelvis grumlande verksamheter inte ska kunna bedrivas på ett sätt som skadar vattenlevande organismer eftersom verksamhetsutövare enligt 2 kap. miljöbalken är skyldiga att vidta rimliga åtgärder för att minimera sådan skada. Myndighetens bedömning är att det är mer värdefullt att i dessa fall ha stöd av en bra vägledning kring effekter av grumlande arbeten i vatten än att ha en miljökvalitetsnorm vars skyddande verkan både i teori och praktik kan ifrågasättas.”

Här kan man invända att de materiella reglerna i MB 2 kap alltid, om det inte rör sig om tillämpning av en gränsvärdenorm, är föremål för rimlighetsavvägningen i MB 2:7, varför det inte är säkert att man kan ställa tillräckliga krav för att “verksamheter inte ska kunna bedrivas på ett sätt som skadar vattenlevande organismer”. Rapporten talar ju också om att “vidta rimliga åtgärder”, men kommenterar inte vad denna inskränkning i skyldigheten innebär för skyddet.

På sid 33 står

“Att samma aspekter dubbelregleras, så som delvis sker idag, bidrar till en osäker tillämpning. Dessutom har Havs- och Vattenmyndigheten bedömt att de aktuella miljökvalitetsnormerna för fisk- och musselvatten i realiteten inte tillämpats på ett konsekvent sätt.”

Här kan man invända principiellt mot att brister i tillämpningen anföras som argument för att ta bort regeringen. Första steget borde väl vara att fundera på om vägledning och /eller kontroll av tillämpningen kan förbättras?

I ärendet har Lena Gipperth, föreståndare för Centrum för hav och samhälle beslutat.

Lena Gipperth